

The book cover features a detailed black and white line drawing of a mountainous landscape. The mountains are rendered with fine, textured lines, suggesting a rugged terrain. In the sky, several birds of prey, likely eagles or hawks, are shown in various stages of flight, with their wings spread wide. The overall style is reminiscent of a woodcut or a detailed pen-and-ink drawing. The title and author's name are printed in a stylized, serif font, with the title being significantly larger and more prominent than the author's name.

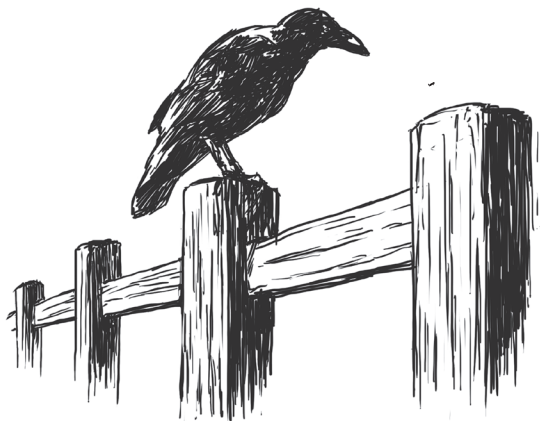
STRÁŽCA Kameňa II
na Pomedzí
dvoch zemí

Ján Papuga

STRÁŽCA KAMEŇA II
na Pomedzích
DVOCH ZEMÍ

STRÁŽCA Kameňa II
na Pomedzí
dvoch zemí

Ján Papuga
ilustroval Ondrej Sova

*Mame, otcovi, sestre
a celej rodine, ktorá je strážcom
a kameňom každého života...*

Text © Ján Papuga 2016

Prvé slovenské vydanie

Obálka a ilustrácie: Ondrej Sova

Jazyková redaktorka: Mgr. Gabriela Kratochvílová

Editorka: Mgr. Michaela Sekerešová

Vyšlo s finančnou podporou spoločnosti

MANDAT - TAX AND AUDIT SERVICES (www.mandat.sk)

a Fondu Rudolfa Kusého. Ďakujeme.

Vydalo vydavateľstvo Citadella v roku 2016.

ISBN 978-80-8182-016-8

obsah

PROLÓG	/ 7
LETO	/ 15
MORE	/ 31
MESTEČKO	/ 53
DOVOLENKA	/ 73
BAJKER	/ 103
MISIA INFERNIA	/ 125
SÚŤAŽ	/ 143
DIAGNÓZA	/ 175
V KRAJINE BOHOV	/ 203
CARMARION	/ 219
ABSENCIA	/ 235
BIOLÓGIA	/ 257
PLATONIOV ODKAZ	/ 285
AGUJERO GRANDE	/ 301
NÁVRAT	/ 321
KROVINY	/ 341
MARDO	/ 367
LEOV PLÁN	/ 395
VÍCHRICA	/ 411
ŠKOLA	/ 427
OKLAMANÍ	/ 449
ZNOVUZRODENIE	/ 469
VŠETCI ZA JEDNÉHO	/ 495
PRAMATKA PRÍRODY	/ 509
PO TOM	/ 531
EPILOG	/ 555

PROLÓG

Doráňaný Vilius vyšiel, krivkajúc zo starého hradu. Démoni ho v blízkosti obletovali, niekedy sa priblížili, inokedy sa vzdialili. Nemali dôvod zmocniť sa ho. Jeho duša už dávno patrila tejto krajine. Démoni ju cítili. Chlapec stál pred tmavým lesom. Díval sa na nich. Snažil sa im porozumieť. Či predsa len nezačuje niečo, čo by odobrilo jeho rozhodnutie navrátiť Fantiónovi moc. Keď prestal vnímať syčanie lávy a šušťanie mŕtvej prírody Infernie, rozlíšil v tichom

plachtení démonov slová: Vojdi! Les! Neváhaj! Choď, utekaj, lez! Ōsmy kameň zanikol! Carmarion! Jestvuje cesta! Vydaj sa po nej! Infernia! Nevzdávaj sa! Tvoja moc! Nie božská! Budeš vládca! Neváhaj!

Napriek všetkým svojim bolestivým zraneniam a žiaľu nad potupou, ktorá sa mu stala, pocítil Vilius závan nádeje na vyplnenie svojich túžob. Tie mu oddávna diktovala Infernia, preto neváhal a vykročil do vysušeného lesa za hradom. Na tvári sa mu zjavil úsmev, lebo hneď, ako vkročil doň, pocítil neznámu silu, ktorá mu prenikala celým telom. Zabudol na bolesť a zrýchlil krok. Pod nohami mu šušťala sušina, ktorá poopadávala z mŕtvych stromov. Bol to jediný zvuk široko-ďaleko. Kmene stromov boli silné, pevné, miestami obrastené hnedastými rastlinami. Tie sa neraz pred očami Vília plazili vyššie a vyššie. Živili ich slzy zajatcov Infernie, ktoré sa ku kmeňom priliepali ako živica.

Les stúpал do výšky. Vilius chcel kopec obísť. Ale hlasy, ktoré v mysli počul, nesúhlasili: Rovno! Priama cesta! Víťazstvo! Tak stúpал. Neraz sa pošmykol a spadol do suchého porastu. Hrad mu pomaly mizol z pohľadu. Nachádzal sa hlboko v lese. Vilius sa zrazu preľakol, lebo si pomyslel, že ho démoni chcú zajať. Nebol to však obyčajný strach, skôr ďalšie sklamanie po tom, čo pocítil nádej na znovuzrodenie svojej sily. Bol pripravený na smrť, ale teraz už nie je. Chcel víťaziť. Potlačil všetko v myšlienkach do úzadia a rozbehol sa do kopca bez zaváhania. Robil veľké a zároveň pevné kroky bez ohľadu na pichľavú bolesť v nohe. Odmietol padnúť. Nad lesom sa presúvala mrákava, sledovala ho. Jeho to nezaujímalo a pokračoval, až sa ocitol na vrcholku. Tam zaľahol tvárou na zem a svoje hlboké výdychy vtlačal do suchého

ho lístia. Vstať ho donútili démoni: Čas! Pokračuj! Treba silu! Inak smrť!

Démoni sa začali k nemu približovať. Miestami z hluku čiernych mračien vytŕčali útvary pripomínajúce pazúry. Vílius ich videl len kútikom očí, pretože sa sústredil na ich hlasy. Aby mu neuniklo nič podstatné. I keď bol na pokraji síl, vstal a pokračoval v ceste. Skoro mu slzy vyhrkli, keď videl pred sebou ďalší kopec - oveľa strmší a oveľa vyšší. A za ním ďalší... a ďalší. Po štvrtom ich prestal počítať. Bolela ho každá časť tela a bol úplne vyčerpaný. Na niektorých miestach lesa sa plazil či chodil po štvornožky. To sa nepáčilo démonom, preto naňho revali, až mu bodalo v hlave, a driapali ho. Cestou plnou utrpenia sa Vílius zmenil na lesnú príšeru, obrastenú všetkým možným. Zeminu lesa pocítil aj medzi zubami. Od vzdania sa svojho cieľa ho odradili práve démoni, ktorí mu opakovali, že ho čaká veľká moc, väčšia ako samotný ôsmy kameň, ktorý vytvorili s Carmarionom.

Keď sa mu zdalo, že cesta nemá koniec a jeho snaha je v nekonečne, doštveral sa na posledný kopec. Bol najvyšší, takže na vrchu padol od únavy, ignorujúc démonov, ktorí sa k nemu načahovali.

„Zmiznite! Zahubte ma alebo čakajte na svojho pána!“ reval z posledných síl.

Až vtedy zbadal, že leží na kraji obrovskej jamy, ktorej spodok nedovidel. Nevládal sa hnúť. Les pred ním zmizol. Vyzeralo to ako na konci sveta. Všade sa rozľahlo ticho. Hlasy démonov ustali a šušťanie lesa pominulo s Víliovými krokmi. Pozrel sa na protiľahlú stranu priepasti. Skala pod ním bola členitá, hravo sa dalo zostúpiť. Musel však načerpať sily. Po chvíli nemotorne vstal. Dal si dole vrchnú časť už aj tak

zničeného odevu a opásal si ho okolo seba. Keď začal zliezať, stalo sa niečo, čo neočakával. Nad ním sa zjavili démoni. Miesili sa. Po chvíľke pocítil na čele prvé kvapky. Spustili dážď. Ten pôsobil na Víliovo unavené telo ako živá voda. Otvoril ústa, aby mu do nich nakvapkalo. Keď uhasil smäd, pokračoval v zliezaní. Skaly, o ktoré sa zachytával, boli ostré. Poranil si ruky. Najhoršie bolo, že nedoviedel, kde leží koniec zostupu. Niekoľkokrát sa pod ním uvoľnila skala. Vtedy sa rýchlo zachytil stebiel trávy či kríkových porastov. Dorezali mu ruky a každé ďalšie prichytenie ho páliło. Dážď mu ich ošetroval.

Kvapky trieskali o skalú a Vília, akoby chceli do nich vyhlbiť jamky. Zo skalísk stekali prúdy vody, miešali sa s bahnom. Víliovi v hlave hrmelo. Akoby sa démoni tešili z toho, čo mu robia. Opäť pocítil veľkú slabosť. Pokúsil sa ešte o pár záberov rukami do prázdna, ale po ďalšej sprške bahna sa pustil.

Padal.

Na chvíľu si pomyslel, že by ho mohli zachrániť prúdy vzduchu ako v tuneloch Centúra. Ale nie, jeho pád sa zrýchľoval. Očakával smrteľný náraz. Míhlo sa mu hlavou, že predsa len mal zostať pri hrade. Hromženie démonov sa zosilňovalo a Vílius mal pocit, že ho dohnali tam, kam chceli. Mstia sa mu.

Napokon dopadol. Vnoril sa do hustého bahna pokrývajúceho dno priepasti. Klesal hlbšie. Nestihol si ani ústa zatvoriť a zadržať dych. Bahno ho dusilo. Navyše bolo také husté, že sa mu nedokázal vzpriečiť a nepokúsil sa dostať nad hladinu. Tak toto je koniec? pomyslel si.

Prestal o sebe vedieť a jeho telo kleslo ku dnu. Dážď ustal. Démoni sa hmýrili nad hladinou. Zrazu sa rozpáchli, preto-

že sa v bahne začalo niečo diať. Nadvíhovalo sa a vlnilo do výšky. Pod hladinou sa k Viliomvu telu blížila biela postava v plášti. V priestore okolo nej sa bahno rozostúpilo, nezasiahla ju ani kvapôčka. Priblížila sa k Viliovi. Telo chlapca sa ocitlo mimo zovretia premočenej hlíny. Precitlo. Vilius vykšalal všetko, čo sa mu dostalo do úst. Videl rozmazane, nerozlíšil podobu tvora, čo sa vznášal nad ním. Nevládal sa ani vzpriamiť, zostal ležať v polohe, v akej klesol na dno bažiny. Od vznášajúceho sa sa vo Viliovej hlave ozval chrapľavý, ale zároveň mohutný hlas.

„Fantión, démoni sú ti stále naklonení. Hoc' si ani nezapočal svoje poslanie, už si ho aj skončil.“ Prechádzal sa okolo neho. „Si chlapec...i keď strážca zničeného najmocnejšieho kameňa. Môjho kameňa!“ Vilius pochopil, že pred ním stojí Carmarion. „Nechal si si ho vziať! Ako keby kráľovi vzali trón vo chvíli, keď na ňom sedí! A vládne!“ Vilius kútikom oka zakrytým čiernou ofinou videl, že sa k nemu zhluk bieleho svetla nebezpečne nakláňa. „Zaslúžil by si si zomrieť potupnou smrťou, byť mučený tými, čo ťa premohli! Ale... Tí majú smiešne chrabrú dušu na vykonanie takéhoto trestu.“ Od zlosti švihol rukou a na Vília dopadol prúd toho najťažšieho bahna. Nevládal sa ho zbaviť, tak sa pod ním triasol. „Iba tvoja mladicka vytrvalosť a svojvôľa démonov ťa priviedli ku mne. Ja už nemám moc zasahovať do životov ľudí a Centúranov. Vložil som ju,“ priblížil sa k Viliovi, „do ôsmeho kameňa, myslíš si, že sa staneš všemocným jeho strážcom! Nestalo sa tak. Avšak nebol si najhorší. Mohli ťa odhaliť aj skôr. Pravdepodobne preto ti démoni dali ešte jednu príležitosť.“ Mávol rukou zakrytou bielym plášťom. Časť bažiny ustúpila a pred Viliom sa objavil neveľký tmavý vchod do jaskyne. „Tam sa ukrýva tvoja cesta. Počúvaj hla-

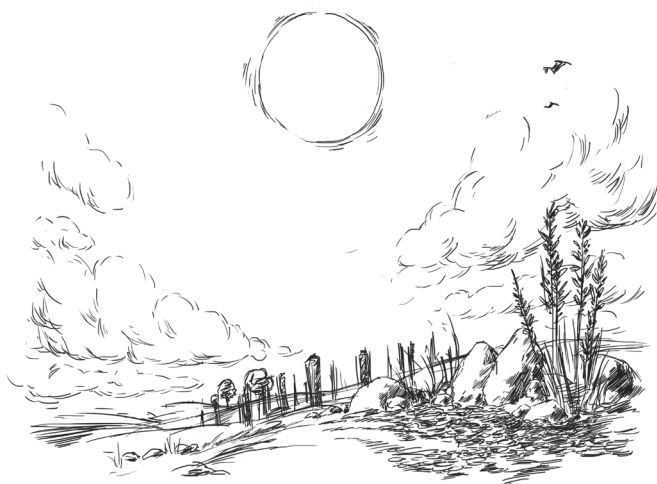
sy démonov, budú ťa viesť. Ja ti nebudem oporou. Nezniesli by to. Stál som na začiatku tvojho poslania, stojím tu teraz a uvidíš ma aj na konci svojho putovania. Ten je však príliš vzdialený.“ Schytil Vília svojou vychudnutou rukou za vlasy a ťahal ho k jaskyni. Chlapec si uvedomil len neprijemné trhnutie, bolesť z krutého presunu pre svoju otupenosť už nevnímal. „Dávaj pozor na to, čo ti teraz zverím! Na každé moje slovo. Poznám dobre Inferniu a napriek tomu, že som ju stvoril, bola často nebezpečná aj pre mňa. Ale na rozdiel od teba viem, ako v nej nestratiť život. Načúvaj mojim slovám.“ Na chvíľu sa odmlčal, aby odohnal démonov, ktorí sa pokúšali preniknúť pod hladinu. „Démonov, sprevádzajúcich ťa až na toto miesto, dráždi akýkoľvek strach, zaváhanie, clivota, sebaľútosť. Musíš sa hnať vpred, priamo, inak ťa zahubia, zmocnia sa tvojej duše. Čakal by ťa večný život v Infernii, ak to životom možno nazvať. Keď vojdeš do tejto jaskyne, dostaneš sa na cestu do jadra mojej zeme. Tam žijú démoni, ktorí ti pomôžu navrátiť stratenú moc. Kým ich však stretneš, pretrpíš si viac ako doteraz. Keď však prekonaš túto cestu, ako sa to podarilo mne pred dávnymi vekmi, bude ti vyjavené, ako sa stať vládcom života a smrti.“

Vílius ťažko dýchal. Nevedel si predstaviť, ako má v takomto stave blúdiť tmavými jaskyňami. Carmarion opäť zamával rukou. Hladina bažiny sa nad nimi otvorila. Vysoko nad ňou poletovalo množstvo démonov. Vílius sa schúlil, aby mu neublížili. „Vy,“ prehovoril k nim bez otvárania úst Carmarion, „poslúchnite ešte raz svojho pána, i keď je z neho iba tieň. Prineste tomuto, čo potrebuje. Odmena vás neminie, ak konečne naplní svoju misiu. Hahahaha! Infernia bude jedinou ríšou sveta!“

Z hluku démonov postupne vychádzalo tmavé oblečenie ako z tkacieho stroja. Nohavice, sveter a plášť s kapucňou. „Toto oblečenie, tento plášť ťa ochráni pred zraneniami, ktoré by mohli tvoju cestu prekaziť,“ chrapčal Carmarion. Mávol zahalenými rukami a oblečenie začalo padať na Vília. Rozpadlo sa na množstvo nití, ktoré sa plazili po celom tele chlapca. Keď sa dostali na správne miesto, zastali a čakali na ďalšie, kým sa nevytvorili všetky tri časti odevu. Vílius sa cítil ľahšie. Oblečenie bolo jemné. Prijemne chladilo jeho rany, no zároveň ho zohrievalo. Ale pocítil oveľa viac. Oblečenie prenikalo do jeho vnútra a dodávalo mu silu. S ľahkosťou vstal, natiahol sa a pretrel si oči. Biela postava vstupovala do jaskyne. Bažina sa s rýchlosťou svetla po zmiznutí Carmariona uzavrela. Chlapca sa opäť zmocnila zablatená voda. Tentoraz ju však hravo porazil a niekoľkými zábermi rukami a nohami preplával k jaskyni. Vyšvihol sa na breh a postavil sa pred vchod do čiernoty. Na ústach sa mu zjavil úšľabok. Vošiel do jaskyne po neviditeľných stopách Carmariona.

LETO

Aj keď sa ľuďom zdalo, že leto v minulom roku bolo horúce, tak tohtoročné lámalo všetky rekordy. Inde ako pri vode alebo v tieni obrovského a košatého stromu sa nedalo zotrvať. V meste však takýchto stromov ubúdalo. Pôda pripomínala lístkové cesto. Psy, ale aj mačky sa ponevierali po sídliskách s vyplazenými jazykmi. Do taviaceho sa asfaltu starých ciest sa vnárali odtlačky pneumatík i chodidiel. Tráva sa nedala rozoznať od vysušenej slamy. V príbytkoch sa víril

vzduch od ventilátorov, ktoré sa stali významným obchodným artiklom.

Námestie pod Karpatkým lesom zasiahol letný pokoj. Zamestnaní už dávno boli v práci a deti si užívali leta na miestnych letoviskách. Alebo na bicykloch. Pred domom číslo päť sedeli manželia Benkovci a pozerali pred seba, naľavo, napravo, len nie na seba. Nemali do čoho pichnúť, keďže na dovolenky nechodievali. Vraj by mohli ešte dostať nejakú chorobu. Tak si ušetrené peniaze ukladali pod vankúš. Pani Benková míňala na oblečenie, ktoré raz natiahla a potom už nikdy. A pán Benko svoj podiel prepil v miestnej krčme, ktorá sa tešila prílivu rozhorúčených zákazníkov. Na televízne rady, že alkohol by sa v lete nemal piť, mávol rukou a povedal, že sa v tom vyznajú ako jeho manželka vo varení.

Pred nimi prešlo niekoľko cyklistov. Vtedy začal pán Benko mraštiť čelo. Niečo mu pripomenuli. Keďže mu časté alkoholové opojenia nabúravali pamäťové stopy, trvalo mu spomenúť si na ten zážitok. Hrabal v pamäti tak, že fučal a tváril sa, akoby jedol citróny.

„Čo sa ksichtíš?“ rozčuľovala sa Benková.

„Daj pokoj!“

„No, to ti pripomeniem, keď budeš ožratý a nechám ťa drichmať pod schodami,“ odvetila Benková a upravila si zásteru, aby jej nebolo vidieť harmonikové brucho.

„Otravuješ s takými... Keby si len vedela, čo som nedávno videl. Včera alebo pred týždňom!“

„Seba jak sa válaš v tej fontáne v parku!“

„Teba len také blbosti zaujímajú! Zato ti nič nepoviem.“ Vskutku sa odmlčal.

„Ale no, povedz mi to,“ líškala sa. Zvedavosť počuť nejakú klebetu bola silnejšia než zlosť na muža. Benko sa dlho

zdráhal, aby ženu, čo sa celé dni nudí, potrápil, ale nakoniec spustil.

„Vieš, čo som mal tú prácu vo vinohradoch. No...na bagri. Rýľoval som... No po tej jarnej víchrici, čo to tam spustošila...“

„Jasné, že viem, veď bagruješ už tretie leto!“

„...tak naposledy som odstavil bager, nech si oddýchnem. Bolo teplo jak v kuchynskej trúbe!“

„Čo si sa nachlastal a potom ťa dovedol Ivan domov?“

„Ne! To bolo dávnejšie! Vtedy som nepil. Vo vinohradoch ťažko nájdeš krčmu.“

Ty sa ožerieš aj z toho nedozretého hrozna, pomyslela si Benková.

„Ako tam sedím, zbadal som decká na bicykloch. Na tej cestičke povedľa pásu viniča. Bicyklovali sa...“

„Ha! To decká bežne robia. Našťastie neskáču na tom tu pred domom!“

„Ale nejde o to. Bicyklovali sa tam dobrú hodinu. Pozoroval som ich, ale za ten svet som nemohol rozoznať ich tváre. Možno by som ich spoznal podľa bicykla...“

„Nespoznal,“ prerušila manžela, ktorý mal deravú pamäť aj na farby.

„To je jedno! Jednoducho tam skákali na tých bicykloch, pretekali sa, párkrát sa zrýpali, ale to nebolo všetko...“

Benková s napätím očakávala, čo bude, preto radšej do manžela nerýpala. Cítila, že sa dozvie niečo prevratné, čo bude môcť poslať ďalej.

„Jeden z tých chalanov...alebo dievčat? To je jedno. V tomto veku vyzerajú rovnako. No jeden sa zrazu spustil z toho kopca. A letel!“

Benková bola sklamaná. „Čo iné by si očakával? Bicykel je na to, aby sa na ňom letelo. Inak by predsa chodili peši.“

„Bože, ty nevieš, čo myslím! On naozaj letel. Rozbehol sa tak, že sa bicykel odrazil od cesty a bol vo vzduchu!“

Benková krútila hlavou a v mysli sa rozčuľovala, že sa dala tak nachytať. „Vidno, že nejdeš s dobou! Tie decká vedia na tých bicykloch vyskakovať do takých výšok, že až.“

„Ale do viac ako desaťmetrovej výšky?“

Obaja stíchli a pozerali na seba. Po chvíli prehovorí ona: „Ty si musel byť jak delo! Jak kanón! Jak pancierová päšť!“ Posledné slová kričala tak, že z okna vykukla suseda a začala slediť.

Pokračoval pošepky: „Dobre vieš, že keď bagrujem, neslopem! Po tom áno, ale pred tým nie.“

Manželka zväžnela, lebo to bola pravda. Báľ by sa pokuty, ktorá by ho pripravila o pár pohárov pív s vodkou navyše.

„Letel?“ zašepkala.

„Áno! Ako E. T.! Dlho. Ako vták. Nakoniec pristál a nič sa mu nestalo.“

„Čo bolo potom?“

„Potom? Potom?“ opakoval si potichu, lebo si popravde nespomenul. „Potom odbicyklovali domov,“ vymyslel si.

„Hm, to je záhada! A fakt si nevidel, kto to je? Alebo si nepamätáš tie bicykle?“ naliehala.

„Nie, boli veľmi ďaleko. Ale určite sa to stalo! Stavil by som sa o basu piva!“

Uverila svojmu mužovi a snažila sa prísť na to, ako sa môže niekto vyletieť do takej výšky. Povedala si, že musí prísť tejto záhade na koreň. Bude celé dni sledovať cyklistov, kým neodhalí toho výnimočného. Rozhodla sa, že si dá opraviť svoj starý bicykel a požičia si od horného suseda fotoaparát. Keď sa jej podarí, dostane sa do televízie a bude slávna.

Konečne uvidí svoju fotku v Modernom čase. Susedy puknú od závisti.

Pred dverami Danešovcov stál čiastočne v pyžame, čiastočne v domácom oblečení Patrik. Jeho strapaté čierne vlasy, ktoré mu počas leta riadne podrástili, vyzerali ako vlasy člena skupiny Beatles. Vyzváňal Dalimu. Aj keď vedel, čo to znamená, keď neotvára, nevzdával sa. Leto bez Daliho by bolo ako parené buchy bez lekváru. Neotváral. Patrik si povedal, že toto je tá núdzová situácia, o ktorej mu po návrate z Centúra hovoril. Išiel do pivnice. Z tajnej diery v stene vytiahol kľúč. Od bytu Danešovcov. Otvoril si. V predsieni sa potkol o zašpinené tenisky, ktoré si Dali iba nedávno kúpil. Vyberali ich spoločne. Po ceste do jeho izby sledoval Daliho zvršky. Keď vošiel do jeho spálne, ovanul ho neprijemný zápach. Podľa vzoru svojej mamy otvoril okná. Na stoličke našiel Daliho pyžamo. Zháčil sa. Čo ak spí vyzlečený? Tak by ho naozaj nechcel vidieť. Z periny trčala jedna noha, na ktorú sa lepili čierne trenírky. Patrikovi napadlo, že ho zobudí wrestlingovským spôsobom. Často si takýmito zápasmi krátili chvíle, keďže krútiaca sa počítačová stolička ich už omrzela. Rozbehol sa a skočil na Daliho. Začal doňho mierne-silno udierať. Dali sa okamžite strhol, a keď zbadal vyškerenú tvár svojho kamaráta, zanadával a posielal ho na rôzne miesta. Bol v šoku. Patrik radšej vstal, aby ho skutočne nenahneval. Dali sa zababušil do periny tak, že mu trčali len strapaté a zamastené vlasy.

„Paťo, ty nie si normálny! Takto skoro! Som zvedavý, čo by si spravil, keby som ti reflektívne...reflektivne...to je jedno. Keby som ti buchol!“ šomral cez zalepené ústa.